

Т.Ю. Кузьменко
архітектор, Асистент кафедри архітектури житлових та громадських будівель,
О.Ю. Шевченко
студент 3 курсу Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПРИМІСЬКИХ СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ

Перехід України на модель сталого розвитку передбачає поступове відновлення ландшафтів у гармонійній взаємодії економічних та екологічних інтересів. В умовах перехідного періоду розвитку економіки неабияку турботу суспільства викликає сучасний стан села і проблема його відродження. Проте сільський, або зелений, туризм може стати одним із факторів розвитку та оздоровлення соціально-економічного становища приміських сільських поселень.

Сприятливі природні умови, лісовий пояс приміських територій сприяють широкому розвитку мережі будинків відпочинку, санаторіїв, дитячих таборів відпочинку; виділяються села як місця дачного короткочасного і тривалого відпочинку.

Викликає інтерес досвід розвитку сіл як місць відпочинку за рубежом. У розвинених країнах світу сільський (зелений) туризм особливо поширений в регіонах з високим рівнем сільськогосподарського освоєння території. В окремих країнах (Чехія, Словаччина, Польща, Швейцарія, Нідерланди) це сприяє розвитку економіки гірських районів, де в малих селах затухають аграрні функції, але є живописні ландшафтні багатства. Модернізуються житлові будинки, обладнуються кімнати для приїжджених, розвиваються центри обслуговування "свого" та приїжджого населення, спортивно-оздоровчі комплекси, проводиться реконструкція дорожньо-транспортної мережі. На думку польських і болгарських спеціалістів такий підхід до вирішення проблеми відпочинку доцільніший, ніж будівництво дачних поселень.

Способи рекреаційної перебудови сіл такі:

- використання житлового фонду місцевого населення,
- часткова перебудова старих будинків під готелі,
- створення нових готельних комплексів,
- повна реконструкція поселення.

Зміна функції села сприяє змінам у структурі зайнятості місцевого населення: до 80% зростає частка зайнятих у сфері послуг. В Англії, США, Німеччині, розвиваються поселення для спеціалізованого відпочинку любителів водного, кінного спорту, гри в гольф, для рибалок та мисливців, творчих людей, сімейного відпочинку з відповідною планувальною реорганізацією.

Практика організації середовища сіл для відпочинку спирається на прийоми і методи 2-х головних напрямків:

- сучасної нової архітектури,
- наслідування стильових прийомів старої архітектури.

Для розвитку всіх типів рекреаційних сіл у Полтавській приміській зоні є значні природні ресурси. Зокрема, аналіз рекреаційних ресурсів проведено на прикладі Диканського району. Лісові масиви тут займають 6,05 тис га, що становить 8,6% території району, значна кількість пам'яток природи державного і місцевого значення. На території району створено Диканський регіональний ландшафтний парк площею 11945 га. У Диканському районі станом на 01.01.2001р. нараховується 64 сільські поселення, значна частина з них є малолюдними (15 поселень з людністю до 50 чол), а саме: Єлизаветівка, Глоди, Жовтневе, Н.Василівка, Ханенки. Є чудові природні ландшафти на місці зниклих поселень (с. Міжгір'я). На нашу думку, саме малолюдні поселення, що знаходяться в сприятливих природних умовах, можуть стати рекреаційними. Зелений туризм можна вважати одним зі шляхів виходу з важкого економічного і соціального становища на селі,

Завдяки розширенню сфери зайнятості населення, розвитку малого бізнесу будуть оздоровлюватися приміські зони великих міст.